

TARİH BÖLÜMÜ

Gelenekten Geleceğe

**İstanbul Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi**

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı

BÖLÜM TARİHÇESİ

Darülfünun Dönemi

Osmanlı Devleti'nde bir yüksek eğitim kurumu olarak Darülfünun kurma fikri ilk kez 1845 yılında ortaya atıldı. Bu kurum, 19. yüzyılın ikinci yarısında halkı çeşitli ilmî konularda bilgilendirmeyi amaçlayan çeşitli girişimlerin merkezi olarak varlığını sürdürdü. 1900'de kesintisiz ve kurumsal eğitime geçen Darülfünun, zaman içinde gelişme ve yenileşme göstererek gerçek bir üniversiteye dönüşmeye başladı. Bölüm ayrımının olmadığı bu dönemde “şube” ismiyle adlandırılan üç fakülteden birisi olan “ulum-ı edebiyeye” şubesinin müfredat programında tarih dersleri ağırlıklı olarak yer almıştı. “Tarih-i Hikmet” dersiyle başlayan eğitim hayatında Abdurrahman Şeref Efendi ve Efdalüddin gibi dönemin aydınları kürsüden ilim taliplerine sesleniyorlardı.

Tarih Bölümüne Doğru

II. Meşrutiyet döneminde faaliyete başlayan fakülte meclisleri ders programlarının oluşturulmasında birinci derece etkin oldu. Edebiyat şubesi programını hazırlayacak encümenin içerisinde Mehmet Akif, Ahmet Naim, Ahmet Mithat Efendi, Ahmet Hikmet ve Hamdullah Suphi gibi isimler yer almıştı. Bu encümenin hazırladığı ıslahat programı muhteva olarak oldukça zengin olmasına rağmen çeşitli nedenlerle hayata geçirilememiştir. 1919'da yapılan yeni düzenlemelerle ise Tarih Bölümü iyice şekillenmiştir.

Zaman zaman, özellikle Milli Mücadele yıllarında öğretim üyelerinin Anadolu'ya geçmiş olmasından dolayı kadrolarda açıklık meydana gelse de, bu boşluk genç öğretim üyelerinin fakülte bünyesine gelmesiyle kapatılmıştır. Tarih Bölümü'nden Şemseddin Günaltay, Abdurrahman Şeref Efendi, Ağaoğlu Ahmet ve Yusuf Akçura gibi hocalar genç cumhuriyetin kültür ve eğitim politikalarında aktif rol alarak Türk kültürüne hizmet edecek birçok projeye destek olmuşlardır. Bu anlamda Tarih Bölümü kuruluşundan günümüze kadar gerek mezunları gerekse yayımladığı akademik çalışmaları ile başta Türk Tarihi olmak üzere Dünya Tarihinin çeşitli meselelerini bilimsel yöntemlerle araştırmış ve halen de bu görevini sürdürmektedir.

Günümüzde Tarih Bölümü

Büyük Üniversite Reformundan sonra bölüm olarak varlığını koruyan Tarih Bölümü bu dönemde Tarih Disiplini olarak adlandırılmıştır. 1946'dan itibaren anabilim dalı niteliğinde “kürsü sistemi” uygulanmaya başlanmıştır. Son dönemdeki düzenlemeler sonucunda ise Tarih Bölümü'nde Eskiçağ Tarihi, Ortaçağ Tarihi, Yeniçağ Tarihi, Yakınçağ Tarihi, Genel Türk Tarihi, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ve Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi olmak üzere yedi anabilim dalı yer almaktadır.

Bu temelde Eskiçağ Tarihi Anabilim Dalı çatısı altında Eski Anadolu Tarihi, Eski Mezopotamya Tarihi, Eski Mısır Tarihi, Eski İnan Tarihi, Hellen ve Hellenizm Tarihi, Roma Tarihi ve Eski Anadolu Sikkeleri gibi dersler verilmekte; uzmanlaşma gerektiren konularda ayrıca seminer çalışmaları yürütülmektedir. Tarih bölümü öğrencilerinin, Eskiçağ Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından yaz aylarında yürütülen arkeolojik nitelikli müze, yüzey araştırması ve kazılara katılarak, teorik bilgilerini uygulamalı veya gözleme dayalı olarak da zenginleştirebilmeleri mümkündür. Ortaçağ Tarihi Anabilim Dalı, özellikle Arapça ve Latince gibi kadim medeniyet dillerinde uzmanlaşmış öğretim üyesi kadrolarıyla İslâm Tarihi, Selçuklu Tarihi, Anadolu ve Bizans Tarihi ve Haçlı Seferleri Tarihi'ni esas alan ders ve seminerler vermektedir. Genel Türk Tarihi Kürsüsü, akademik olarak ilgilendiği zaman dilimi bakımından epeyce geniş bir konular bütününi ihtiva etmektedir. Bu anabilim dalındaki öğretim üyeleri, milattan önceki devirlerden itibaren kurulmuş Türk Devletleri, Türk toplulukları ve bunların teşkilat, sosyal hayatları, siyasi faaliyetleri, askeri düzeni, iktisadi faaliyetleri, dini inançları, yaşadıkları coğrafyalar, göçleri ve komşularıyla olan münasebetleri üzerinde incelemeler yürütmenin yanı sıra günümüze kadar varlığını devam ettiren Anadolu coğrafyası dışındaki yani Doğu Avrupa, Balkanlar ve Türkistan'daki Türklerle ilgili de çalışmalar yapmaktadırlar. Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi Anabilim Dalı, Osmanlı kurum ve yapılar tarihini araştırmak amacıyla Türkiye'de kurulan en erken tarihli kürsüdür ve Osmanlı Devleti'nin sosyal ekonomik ve kültürel kurumlarını incelemektedir. Gerek okutulan dersler gerekse Anabilim Dalı elemanlarınca yürütülen çalışmalar ve yaptırılan lisans, yüksek lisans ve doktora tezleri bu konulardaki arşiv malzemeleri ve birinci elden kaynaklar kullanılarak hazırlanmış ve hazırlanmaktadır. Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihine ilişkin meseleler, Osmanlı klasik kurumlarının doğuşu ve kök salması, Rönesans ve Reform devri Avrupa tarihi, erken modern Akdeniz tarihi gibi konular Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından incelenmekte ve öğrencilere bu konularla ilgili ders ve seminerler sunulmaktadır. Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı, Osmanlı Devleti'nin siyasi ve askeri tarihi başta olmak üzere 18-19. yüzyıllar Osmanlı, Avrupa ve dünya tarihinin meselelerine ilişkin araştırmalar yürütmektedir. Osmanlı tarihi üzerine uzmanlaşan kürsüde, Tarih Bölümü öğrencilerine yönelik Osmanlıca dersleri de verilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı'nda Milli Mücadele, Cumhuriyetin kuruluşu, Cumhuriyet dönemi eğitim ve iktisat politikaları, Atatürkçü Düşünce Sistemi, Türk Demokrasi Tarihi ve Türkiye'nin dış politikası araştırılmakta ve bu konularda dersler verilmektedir. Türk üniversite tarihinde ilk defa Türk Demokrasi Tarihi dersinin verilmeye başlandığı Anabilim Dalı, Türk dünyası ile ilgili yapılan çalışmalar ve verilen derslerle örnek teşkil ederek birçok üniversitenin Tarih müfredatını etkilemiştir.

ERASMUS+ ÖĞRENCİ HAREKETLİLİĞİ

İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencileri 1. sınıfı **tamamladıktan** sonra eğitimlerine bir veya iki sömestr boyunca Bölümün Avrupa üniversitelerinde anlaşmalı olduğu muadil bölümlerde devam edebilirler. Asgarî şartları yerine getiren öğrenciler, yurtdışında sürdürecekleri eğitim öğretim faaliyetleri için İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü'nde gerçekleştirilen yabancı dil sınavına (tercih edilen üniversitenin resmî eğitim dili veya ikili anlaşma kapsamında kabul edilmiş başka bir yabancı dil) katılmak zorundadırlar. Sınavı geçme barajı yüzölçüm değerlendirme sisteminde 55'tir.

Ayrıntılı bilgi için www.erasmus.istanbul.edu.tr

Tarih Bölümü Erasmus Koordinatörleri

Dr. Öğretim Üyesi Gürkan Ergin	gur.ergin@gmail.com
Dr. Öğretim Üyesi Özgür Kolçak	ozkolcak@istanbul.edu.tr
Dr. Öğretim Üyesi Özgür Oral	ozguroral@gmail.com
Araş. Gör. Selin Önder Kaddar	selin.onder@istanbul.edu.tr
Araş. Gör. Özlem Arslan	ozlemarslan217@gmail.com
Araş. Gör. Fatma Erdim	fatma.erdim@istanbul.edu.tr

Tarih Bölümü Erasmus İkili Anlaşmaları

Almanya	Freie Universität Berlin	DBERLIN01
Almanya	Ruhr Universität Bochum	DBOCHUM01
Almanya	Universität zu Köln	DKOLN01
Almanya	Universität Hamburg	DHAMBURG01
Almanya	Westfälische Wilhelms Universität Münster	DMUNSTER01
Almanya	Albert Ludwigs Universität Freiburg	DFREIBUR01
Avusturya	Universität Wien	AWIEN01

İtalya	Universita degli Studi di Pavia	IPAVIA01
İspanya	Universitat Rovira i Virgili	ETARRAGAO01
Macaristan	Szegedi Tudományegyetem (Szeged Üniversitesi)	HUSEZEGED01
Yunanistan	İyonya Üniversitesi	GATHINE42
Yunanistan	National and Kapodistrian University of Athens	GATHINE01

FARABİ DEĞİŞİM PROGRAMI

İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencileri 1. sınıfı tamamladıktan sonra eğitimlerine bir veya iki sömestr boyunca Farabi Değişim Protokolü kapsamında Türkiye'nin başka bir yükseköğretim kurumundaki muadil bir bölümde devam edebilirler. Başvuru esnasında öğrencinin genel akademik not ortalamasının en az 2.0/4 olması şartı aranır. Farabi Değişim Programından bir dönemde öğrencilerin not ortalamalarına göre oluşturan listeden Yüksek Öğretim Kurumu'nun belirlediği kontenjan sayısınca kişi yararlanabilir.

Ayrıntılı bilgi ve anlaşmalı üniversiteler için www.farabi.istanbul.edu.tr

Tarih Bölümü Farabi Değişim Programı Koordinatörü

Doç. Dr. Kürşat Yıldırım kursat.yildirim@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Ü. Burcu Kutlu Dilbaz bkutlu@istanbul.edu.tr

İSTANBUL'DAKİ BELLİ BAŞLI KÜTÜPHANELER

İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi

Adres: Ordu Cad. Yahni Kapan Sok. No:1 Beyazıt/Fatih

Web: www.kutuphane.istanbul.edu.tr

İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Kütüphanesi

Adres: Horhor Cad. Kavalalı Sok. No: 5/4 Fatih

Web: www.turkiyat.istanbul.edu.tr

İBB Atatürk Kitaplığı

Adres: Miralay Şefik Bey Sok. No: 6 Taksim-Beyoğlu

Web: www.ataturkkitapligi.ibb.gov.tr

Beyazıt Devlet Kütüphanesi

Adres: Turan Emeksiz Sok. No: 6 Beyazıt-Fatih

Web: www.beyazitkutup.kultur.gov.tr

İstanbul Orhan Kemal İl Halk Kütüphanesi

Adres: Mimar Kemalettin Mah. Ordu Cad. No: 19 Beyazıt-Fatih

Web: www.istanbulkutup.gov.tr

Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi

Adres: Ayşe Kadın Mah. Hamam Sok. No: 35 Fatih

Web: www.suleymaniye.yek.gov.tr

İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) Kütüphanesi

Adres: Altunizade Mah. İcadiye Bağlarbaşı Cad. No: 40 Üsküdar

Web: www.isam.org.tr

Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED) Kütüphanesi

Adres: Tomtom Mah. İstiklal Cad. Merkez Han No: 181 Beyoğlu

Web: www.anamed.ku.edu.tr

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi

Adres: Mahir İz Cad. No: 2 Altunizade-Üsküdar

Web: www.ilahiyat.marmara.edu.tr/arastirma/kutuphane

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi

Adres: Rumeli Hisarı, Hisar Üstü Nispetiye Cad. No: 5 Sarıyer

Web: www.library.boun.edu.tr

İstanbul Teknik Üniversitesi Mustafa İnan Kütüphanesi

Adres: İTÜ Ayazağa Kampüsü, Reşitpaşa Mah., Maslak

Web: www.library.itu.edu.tr

İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi

Adres: Meşrutiyet Cad. No: 47 Beyoğlu

Web: www.iae.org.tr/kutuphane/2

Ahmet Hamdi Tanpınar Edebiyat Müze Kütüphanesi

Adres: Alemdar Mah. Gülhane Parkı içi, Alay Köşkü, Fatih

Web: <https://ahtedebiyatmuzekut.wixsite.com/ahtemkutuphane>

Alman Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi

Adres: Gümüşsuyu Mah. İnönü Cad. No: 10 Beyoğlu

Web: www.dainst.org

TARİH BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ODALARI

Eskiçağ Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Oda Numaraları

Prof. Dr. Hamdi ŞAHİN	A Blok III. Kat/ 14
Prof. Dr. Mustafa H.SAYAR	A Blok IV. Kat/ 12
Doç. Dr. Erkan KONYAR	A Blok IV. Kat/ 14
Dr. Öğr. Üyesi Aliye EROL ÖZDİZBAY	A Blok IV. Kat/ 20
Dr. Öğr. Üyesi Gürkan ERGİN	A Blok III. Kat/ 14
Uzm Dr. Can AVCI	A Blok IV. Kat/ 14
Araş. Gör. Dr. İsmail AYMAN	A Blok IV. Kat/ 12
Araş. Gör. Selin ÖNDER KADDAR	A Blok IV. Kat/ 12
Araş. Gör. Armağan TAN	A Blok IV. Kat/ 20

Ortaçağ Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Oda Numaraları

Prof. Dr. Birsnel KÜÇÜKSİPAHİOĞLU	A Blok IV. Kat/ 15
Prof. Dr. Muharrem KESİK	A Blok IV. Kat /16
Prof. Dr. Ebru ALTAN	A Blok III. Kat /19
Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖZTÜRK	A Blok III. Kat/ 19
Dr. Öğr. Üyesi C. Ersin ADIGÜZEL	A Blok IV. Kat/ 28
Arş. Gör. Mahmut OLGAÇ	A Blok IV. Kat/ 15
Arş. Gör. Yasin KARAKUŞ	A Blok III. Kat /19
Arş. Gör. Serdar SEVMEZLER	A Blok IV. Kat/16

Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Oda Numaraları

Prof. Dr. Mahmut AK	A Blok III. Kat/ 20
Prof. Dr. Fikret SARICAOĞLU	A Blok III. Kat/ 05
Prof. Dr. İdris BOSTAN	A Blok III. Kat/ 03
Doç. Dr. Yusuf Alperen AYDIN	A Blok IV. Kat/ 06
Dr. Öğr. Üyesi Özgür KOLÇAK	A Blok III. Kat/ 05
Dr. Öğr. Üyesi Özgür ORAL	A Blok III. Kat/ 03
Araş. Gör. Fatma ERDİM	A Blok III. Kat/ 20
Araş. Gör. Seyfullah ASLAN	A Blok III. Kat/ 20
Araş. Gör. İsmail Emre PAMUK	A Blok III. Kat/ 20

Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Oda Numaraları

Prof. Dr. Mahir AYDIN	A Blok III. Kat/ 16
Prof. Dr. Mehmet Ali BEYHAN	A Blok III. Kat/ 15
Prof. Dr. Ali Fuat ÖRENÇ	A Blok IV. Kat/ 30
Doç. Dr. Gültekin YILDIZ	A Blok IV. Kat/ 30
Dr. Öğr. Üyesi Şamil MUTLU	A Blok III. Kat/ 16
Dr. Öğr. Üyesi Neriman ERSOY HACISALİHOĞLU	A Blok III. Kat/ 15
Dr. Öğr. Üyesi Metin ÜNVER	A Blok III. Kat/ 13
Dr. Öğr. Üyesi Burcu KUTLU DİLBAZ	A Blok III. Kat/ 13
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TANRIVERDİ	A Blok III. Kat/ 16
Dr. Öğr. Üyesi Adem KORKMAZ	A Blok III. Kat/ 15
Araş. Gör. Dr. Cemal ATABAŞ	A Blok III. Kat/ 15
Araş. Gör. Dr. Dilara DAL	A Blok IV. Kat/ 30
Araş. Gör. Semih SEFER	A Blok III. Kat/ 16

Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Oda Numaraları

Prof. Dr. Cezmi ERASLAN	A Blok III. Kat /01
Prof. Dr. Halil BAL	A Blok IV. Kat /13
Doç. Dr. Fatih M. SANCAKTAR	A Blok IV. Kat /03
Doç. Dr. Abdurrahman BOZKURT	A Blok IV. Kat /03
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Erhan GÜLLÜ	A Blok IV. Kat /13
Dr. Öğr. Üyesi Murat AYDOĞDU	A Blok III. Kat /01
Araş. Gör. Yunus BOR	A Blok III. Kat /01
Araş. Gör. Özlem ARSLAN	A Blok III. Kat /01

Genel Türk Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Odaları

Prof. Dr. İlyas TOPSAKAL	A Blok III. Kat /17
Prof. Dr. Mualla UYDU YÜCEL	A Blok III. Kat /17
Doç. Dr. Dinçer KOÇ	A Blok IV. Kat /06
Doç. Dr. Kürşat YILDIRIM	A Blok III. Kat /18
Dr. Öğr. Üyesi Ali AHMETBEYOĞLU	A Blok III. Kat /18
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ZEREN	A Blok IV. Kat /07
Araş. Gör. Dr. Fatma Aysel ILGIN DINGIL	A Blok IV. Kat /07
Araş. Gör. Samet ATALAY	A Blok III. Kat /18

Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri ve Oda Numaraları

Prof. Dr. Arzu TERZİ	A Blok III. Kat/ 02
Prof. Dr. Zeynep TARIM	A Blok III. Kat/ 21
Araş. Gör. Sinem SERİN	A Blok III. Kat/ 21
Araş. Gör. Aslı TUNA	A Blok III. Kat/ 21